

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Însața Curte de Casație

Prim-Redactor : **EMANOIL DAN**

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : **I. S. CODREANU**

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România. . . . . 45 lei
 6 luni. 22,50
 3 luni. 11,25
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVELI, 5
 Lângă Palatul Justiției
 = TELEFON 16/98 =

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provinciile ca abonamentele datorite să le achite prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarul ziarului, singurul în drept a face încasările, sau la prezentare redactorului nostru d-l avocat Ion Băciu sau încasatorului D. Niculescu, legitimați cu autorizație specială în schimbul numai a chitanțelor cu stampila ziarului, ce vor liberă din registre cu matcă, iar cei din capitală să plătească ca și până acum, vechiului nostru încasator C. Petculescu.

D-l Tanoviceanu roagă să nu i se mai trimită direct hotărârile pentru adnotare, fiindcă aceste adnotări deși folositoare, însă au început să-i răpească prea mult timp, împiedicându-l dela alte lucrări. Hotărârile cele mai importante penale, trimise «Curierului Judiciar», vor fi comunicate d-lui Tanoviceanu, care intrucât îi va permite timpul le va adnotă, atunci când ele sunt definitive.

Redacția

SUMAR

— Imprumutul național de d-l avocat Em. Dan.

JURISPRUDENȚA :

— Casație s. II: *Penelopa Măior M.hedinteanu cu Banca Severinului ș. a.* (Actul dotal nu poate fi opozabil creditorilor chirografari dacă nu a fost transcris în registrul special dela Tribunalul domiciliului soțului);

— Casație s. III: *General I. C. Deșliu cu Minist. de Finanțe* (Timpul de 35 ani cerut de art. 2 par. 6 bis. din legea pensiilor din 1913 pentru acordarea unei pensii excepționale generarilor, trebuie să fie efectiv în armată, neputându-se completa cu sporul de 2 ani prevăzut de art. 2 par. 3 din legea pensiilor) cu o Notă de d-l avocat Ion N. Dumitrescu.

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— *Cas. s. I*: Succesiune. — Renunțare. — Formalitate. — Cazul în care un copârtaș declară în fața justiției prin act scris că renunță în favoarea unui anume comostenitor. — Hotărâre de expedient. — Valabilitatea declarației. — Art. 695 codul civil.

— *Cas. s. II*: Act. de paupertate. — Retragerea vizei. — Dacă instanța judecătorească îl poate considera ca nevalabil. — Art. 44 legea timbrului.

— *Cas. s. III*: Contravenție vamală. — Proces-verbal. — Dacă tribunalul poate reduce amenda. — Art. 198 al. ultim și 215 legea vămilor.

Imprumutul Național

Zilelele acestea s'a petrecut la noi un eveniment care va lăsa urme adânci și neperitoare în activitatea economică și politică a acestei țări.

Împrejurări excepțional de grele au determinat Statul să facă apel la un împrumut intern și

rezultatul acestui apel a fost că în loc de 150 milioane, subscrierile au atins 400 milioane.

Din acest succes care a întrecut toate așteptările, cel dintâi și mai hotărîtor învățământ ce se degajază este: „Să ne încredem în noi înși-ne“.

Au fost — mai sunt și astăzi — unii, cari fără nici un motiv legitim și fără nici o sfială, și-au manifestat în toate ocaziunile neîncrederea în însușirea poporului nostru. N'a fost operă mare cu caracter economic sau politic, față de care acești neîncredători să nu-și exprime disprețul, sau certitudinea nereușitei, atunci când la înapătuirea acelei opere eră chemat elementul românesc.

«Să ne adresăm străinilor!», acesta eră sfatul pe care ni l-au dat în toate împrejurările mari ale vieții noastre, acești neîncredători.

Din fericire țara nu i-a urmat, și numai astfel am putut vedea creîndu-se și consolidându-se marile instituțiuni financiare și economice pe cari se razimă întreaga dezvoltare a avuției noastre.

Au fost vremuri, nu sunt nici 20 de ani de atunci, când pentru obținerea câtor-va zecimi de milioane împrumut în străinate, ni se impuneau condițiuni grele și amare.

Iar astăzi, Statul pentru îndestularea nevoilor celor mai imperioase, dela începutul războiului până acum a putut realiza un împrumut de 800 milioane în țară și anume 400 milioane dela Banca Națională și 400 milioane din împrumutul intern.

Avem deci dreptul să ridicăm capul cu mândrie și să spunem limpede și bărbătește acelora cari ar fi dorit să le fim pe veci vasali economicește, că după cum am știut prin noi înșine să dobândim neatârnrarea politică, tot așa dovedim că suntem destoinici să o dobândim pe cea economică.

EM. DAN

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 20 Ianuarie 1916

Președenția d-lui Victor Râmniceanu, președinte.

Penelopa Maior Mehedințeanu cu Banca Severinului și alți

Act dotal. — Dacă poate fi opozabil creditorilor chirografari nefiind transcris în registrul special dela Trib. domiciliului soțului? (Art. 1228 c. civil; Art. 710, 712 și 723 pr. civilă).

Dln combinațiunea articolelor 1228 c. civil cu 710 pr. civilă rezultă că contractul de căsătorie (actul dotal) trebuie transcris la Tribunalul domiciliului bărbatului, într'un registru special pentru ținerea unor asemenea acte, sub pedeapsă de nulitate. O asemenea transcriere deci nefăcându-se, instanța de fond a interpretat bine și nu a violat sus zisele articole când a judecat că actul dotal nu poate fi opus creditorului chirografar.

Decizia civilă No. 19/916. — Respins recursul făcut de Penelopa Maior Mehedințeanu contra deciziei Curții de apel Craiova s. I No. 157/915, dată în proces cu Banca Severinului și alți.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Stolicer G. Stoicescu;

Pe d-l avocat N. G. Saita, în dezvoltarea motivelor de recurs; și

Pe d-l avocat Al. Spineanu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Greșită interpretare și violarea principiilor înscrise în art. 1228 c. c; 710, 712 și 723 pr. civ.; exces de putere;

«După cum ușor se poate constată în decizia atacată cu recurs, am cerut Curții să vadă că intimata, Banca Severinului, creditoare chirografară a noastră, care nu invoacă și nu poate invoca vre-un drept propriu asupra imobilului nostru dotal, ci urmărește numai banii noștri dotați, în virtutea unei sentințe cambiale, în mâinile cumpărătorului imobilului dotal, invocând drepturile noastre rezultând din actul nostru dotal și contractul de vânzare al imobilului dotal, nu poate invoca lipsa de transcripțiunea actului dotal, pentru că această lipsă de publicitate nu este o formă substanțială din acelea înscrise în lege pentru solemnitatea actului, formă a cărei lipsă atrage nulitatea sa absolută, ci numai o formalitate de publicitate, înscrisă în pr. civ. în interesul terților care au drepturi asupra bunului nemișcător, așa cum se prevede în art. 710, 712 și 723 pr. civ. Curtea adoptând în totul părerea Trib. decide că formalitatea de transcriere a actului dotal ar constitui o formă arbitrară cerută de lege pentru existența sa și că lipsa uneia din ele ar constitui o nulitate absolută care ar putea fi invocată chiar de intimata Bancă, care ar fi un terțiu în înțelesul acestor principii de drept astfel interpretate. Curtea credem noi, interpretează greșit principiul înscrise în art. 1228 c. civ. din cauza redacțiunii eronate a textului său și violând principiile înscrise în art. 1228 c. civ. 710, 712 și 723 pr. civ., anulează actul nostru dotal și cu adevărat exces de putere ne respinge apelul».

Având în vedere deciziunea supusă recursului;

Considerând că, după cum rezultă din dispozițiunile

art. 1228 din codul civil, combinat cu art. 710 din procedura civilă, contractul de căsătorie trebuie transcris la domiciliul bărbatului într'un registru special ce se ține la tribunal pentru trecerea unor asemenea acte, sub pedeapsă de nulitate;

Considerând că această formalitate are de scop să aducă la cunoștința publică incapacitatea care rezultă pentru femeie din adoptarea regimului dotal și prin urmare să dea terților, adică tuturor celor care voesc să contracteze cu dânsa, mijlocul ca să poată cunoaște situațiunea reală a soților, drepturile femeii și restricțiunile pe cari capacitatea sa poate să le sufere din cauza regimului matrimonial;

Considerând că, dacă legea nu prescria această măsură de publicitate și s'ar fi mărginit să ceară numai autenticitatea contractului de căsătorie, existența acestui contract era să rămână ocultă, căci autenticitatea s'ar fi putut da de oricare tribunal, poate chiar departe de locul unde în urmă se celebrează căsătoria și prin urmare cei interesați n'ar fi putut să descopere, decât numai dacă soții voiau să îl dea de față;

Că dacă din contra, cum s'ar fi întâmplat mai des soții ar fi declarat că s'au căsătorit fără contract, terți, cari s'ar fi încrezut în această declarațiune ar fi fost victimele încrederei lor, căci în urmă s'ar fi putut întâmpla ca femeia ori moștenitorii săi să producă contractul a cărui existență o negase și, pe baza lui, să anuleze obligațiunea sau alienațiunea consințită;

Considerând ca, pentru a împiedica aceste consecințe contrarii echității și moralei publice, legiuitorul, pe lângă autenticitatea contractului, a cerut și transcrierea lui în registrul special de foi dotale pentru ca persoanele cari tratează cu femeia, prin urmare și creditorii ei chirografari, să aibă puțința de a cunoaște în mod sigur situațiunea ei, dacă adică obligațiunile ce contractează este ținută să le împlinească cu toate bunurile sale mobile și imobile, prezente și viitoare, sau dacă, din contra, capacitatea femeiei a fost modificată și cum a fost modificată și prin urmare aceste persoane să nu fie reduse a se încrede în declarațiunile soților, pe cari n'ar putea să le controleze și în urmă, victime ale bunei lor credințe, să se vadă despoiate de averea lor;

Considerând că, dacă această transcriere nu se operează, consecința este că soții nu mai pot opune celor de al treilea dotalitatea și prin urmare femeia, în privința lor, este reputată că s'a căsătorit fără contract și că a fost capabilă să se oblige după dreptul comun;

Considerând că această transcriere nu trebuie să se confunde cu cea prevăzută de art. 712 procedura civilă, când dota cuprinde nemișcătoare și când actul trebuie transcris nu numai în registru special de foi dotale, dar și la tribunalul localului unde ele sunt așezate;

Că, în adevăr, transcripțiunea cerută de art. 712 procedura civilă are de scop ca drepturile ce decurg asupra imobilului din actul dotal să poată fi opuse din momentul transcripțiunii acelor cari au dobândit drepturi reale asupra aceluiași imobil dela un autor comun, pe când transcripțiunea din art. 710 procedura civilă este prescrisă, ca incapacitate a femeiei, care rezultă din adoptarea regimului dotal, să nu rămână ascunsă cunoștinței publice; prin urmare, aceste transcrieri sunt deosebite una de cealaltă, și cari trebuie să se efectueze amănouă, când dota cuprinde nemișcătoare, căci așa cere art. 710 și 712 procedura civilă;

Considerând că în speță fiind necontestat că actul dotal al recurentei nu a fost transcris în registrul special dela tribunalul domiciliului soțului, Curtea de apel judecând că acest act nu poate să fie opus creditorului chirografar, Banca Severinului, a interpretat bine și n'a violat art. 1228 cod. civil și art. 710, 712 și 723 procedura civilă, și prin urmare motivul de casare este neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S. III

Audiența dela 8 Decembrie 1915

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, Prim-președinte

General I. C. Deșliu cu Ministerul de finanțe

Pensie - General de brigadă. — Pensie excepțională prevăzută de art. 2 § 6 bis din legea din 1913. — Condiția de a fi servit în armată 35 de ani. — Dacă se pot socoti acești ani prin adaogirea sporului de doi ani acordat de art. 2 § 3 din lege.

Sporul de doi ani acordat prin art. 2 § 3 din legea pensiilor a fost prevăzut de legiuitor în scopul numai de a se mări proporția la sută în calcularea pensiei, sau de a fi dispensați ofițerii de condiția etății cerută pentru pensie, nicidecum însă pentru a se considera acei doi ani ca timp servit efectiv în armată spre a putea beneficia de dispozițiunile excepționale ale art. 2 § 6 bis din legea pensiilor modificată la 1913 și a pretinde o pensie excepțională, adică $\frac{3}{4}$ din mijlocia soldelor pe ultimii 3 ani de serviciu, pentru acordarea căreia se cere condițiunea de a fi servit efectiv timp de 35 ani în armată.

Deciziunea No. 622/915. — Respins, după divergență, recursul făcut de General I. C. Deșliu contra deciziei Curții de apel București s. I, No. 59/915, dată în proces cu Ministerul de finanțe.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier D. G. Tăzlăoanu;

Pe d-l avocat I. Dumitrescu din partea recurentului în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat Zăuceanu din partea intimatului Ministerul de finanțe, în combateri; și

Pe d-l Procuror Vidrașca, în concluziuni pentru casare.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

I. «Violarea și rea interpretare a art. 2, § 3, alin 8 și ultim și § 6 bis din legea generală de pensii din Aprilie 1912, și exces de putere, de oarece legiuitorul, după ce stabilește, în art. 1, condițiunile generale pentru exercitarea dreptului la pensie, prin art. 2 creiază excepțiuni anumite în favoarea unor categorii determinate de slujbași, între cari și pentru generalii de brigadă demisionați. Excepțiunea creată în favoarea acestora de a primi anual o pensie peste cuantumul de 9.000 lei, prevăzută la art. 1, este supusă la următoarele condițiuni: prin § 2, generații, dacă au 30 de ani de serviciu, sunt dispensați de condițiunea vârstei prevăzută la art. 1, iar în privința cuantumului pensiei, prin § 6 bis, li se recunoaște dreptul la trei părți din mijlocia soldelor pe ultimii trei ani serviți, dacă generalii de brigadă au 35 ani de serviciu, iar prin § 3, ultim alineat, în privința timpului servit, pentru complectarea a 35 ani de serviciu, se acordă un spor, fără nici o distincțiune. Curtea pretinde că sporul de doi ani, prevăzut de ultimul alineat, § 3, ar avea de scop a mări numai proporția la sută în calculul pensiei, iar nu de

a spori anii serviți și a se calcula pensia la anii de serviciu majorați cu sporul».

II. «Nemotivare și exces de putere, întrucât nu motivează pe ce text se întemeiază, când refuză aplicarea dispozițiunii legislative precisă și clară, prevăzută în citatul articol 2, § 3 din legea de pensii».

III. «Omisiune esențială, întrucât am susținut înaintea Curții de apel că însuși Ministerul a recunoscut că sporul de doi ani se aplică și la cazurile excepționale din art. 2, relative la ofițerii superiori, iar Curtea de apel nu răspunde la acest mijloc invocat de noi».

Având în vedere că se constată din decizia Curții, adusă în recurs, că generalul Ioan C. Deșliu, având 33 ani de serviciu efectiv în armată, din cari trei ani în gradul de general, a cerut așezarea sa la pensie, potrivit dispozițiunilor excepționale ale art. 2, § 6 bis din legea pensiunilor modificată la 1913, adică a i se recunoaște un drept la pensie egal cu $\frac{3}{4}$ din mijlocia soldelor pe ultimii trei ani de serviciu, ca și cum ar avea 35 de ani de serviciu, susținând că cei 33 de ani de serviciu efectiv trebuiesc a fi complectăți cu sporul de doi ani acordat de art. 2, § 3 din lege, generalilor demisionați, așa că ar avea cu modul acesta 35 de ani de serviciu, ceruți de dispozițiunea excepțională din art. 2, § 6 bis;

Că, Curtea de apel a respins cererea sus numitului general de a i se acordă o pensie excepțională, adică mai mare de 9.000 lei anual, care este maximum de pensie, după dreptul comun, motivând că dânsul nu întrunește condițiunile prevăzute de art. 2, § 6 bis din legea pensiilor, care cere, pentru generalii de brigadă, o vechime de trei ani în gradul de general și 35 de ani de serviciu în armată, hotărînd că prin 35 de ani de serviciu legiuitorul a înțeles ca ei să fie serviți în mod efectiv în serviciul armatei, condițiune pe care, în speță, generalul Deșliu nu o îndeplinește, de oarece are numai 33 de ani serviți efectiv în armată, și numai prin adaogirea sporului de doi ani, adaogire care nu i se poate acordă în acest scop, ar avea 35 de ani de serviciu;

Având în vedere că, sporul de doi ani, acordat prin art. 2, § 3 din legea pensiilor, a fost prevăzut de legiuitor în scopul numai de a se mări proporția la sută în calcularea pensiei sau de a fi dispensați ofițerii de condiția etății cerută pentru pensie, nicidecum însă pentru a se considera acei doi ani ca timp servit efectiv în armată spre a putea beneficia de dispozițiunile excepționale ale art. 2, § 6 bis din legea pensiilor, și a pretinde o pensie excepțională;

Că, în adevăr, această dispozițiune a legii creînd un avantaj, prin acordarea unui spor fictiv, nu se poate întinde aplicarea ei și dincolo de scopul pentru care legiuitorul a prevăzut această dispozițiune de favoare, care, ca atare, este de cea mai strictă interpretare;

Că, întrucât, dar, legiuitorul, pentru a acordă o pensie excepțională de $\frac{3}{4}$ din mijlocia soldelor pe ultimii trei ani de serviciu, a prevăzut în mod formal condițiunea de a fi servit timp de 35 ani în armată, această condițiune nu se poate zice că o întrunesc acei ce efectiv au servit în armată mai puțin de 35 ani, cum este recurentul, care nu are decât 33 ani de serviciu;

Considerând dar că, Curtea de apel, judecând în modul acesta, a dat o bună interpretare dispozițiunilor mai sus citate din legea pensiunilor, și dar prezentul recurs se găsește neîntemeiat și trebuie respins.

Pentru aceste motive, Curtea respinge etc.

NOTĂ. — Prin deciziunea de mai sus, Suprema Curte a tranșat o controversă ce născuse înaintea Curții de Apel din București, asupra situațiunii create ofițerilor generali din punctul de vedere

al pensiunii lor, prin legea din 1913 care modifică și adaugă câteva dispozițiuni la legea generală de pensiuni din 1902.

Înainte de modificarea din 1913, pensia ofițerilor generali era supusă dreptului comun, așa cum se prevede în art. 1, adică nu putea trece de 9000 lei anual și se calcula după cota generală la sută proporțională cu anii serviți, chiar în cazul când se ajungea la limita anilor de serviciu.

Legiutorul din 1913, în interesul dezvoltării și propășirii armatei a voit pe deoparte să acorde anumite avantagii acelor ce prin merite deosebite au isbutit să ocupe cele mai înalte comandamente în armată, lucru ce l'a realizat, acordând o pensie excepțională ofițerilor generali, iar pe de altă parte, pentru a înlesni întinerirea cadrelor ofițerești, a dat posibilitatea celor ce se simt oboșiți sau insuficienți pentru misiunea ce le este încredințată, să se demită cu 2 ani mai înainte, cu aceleași drepturi ca și acei ce ating 35 ani de serviciu, limita anilor de serviciu ce asigură maximum de pensie. —

Acest scop reese destul de clar din expunerea de motive a legii:

«Una din nevoile esențiale ale armatei pentru atingerea acestui scop (dezvoltarea și propășirea ei), fiind și aceia de a înlesni întinerirea cadrelor ofițerești, proiectul de lege alăturat este menit să satisfacă această nevoie.

«Pentru a înlesni puțința întineririi cadrelor s'a acordat dispensa de condițiunea vârstei după împlinirea a 30 ani de serviciu . . . în vederea însemnătăței comandamentelor și importanței serviciilor ce le sunt încredințate acestor grade cărora trebuie să li se înlesnească puțința de a se demite când se vor socoti oboșiți sau insuficienți pentru misiunea ce le este încredințată.

«Am admis un spor, numai până la maximum 2 ani, pentru ofițerii și asimilații lor demisionați, sau puși în retragere din oficiu pentru infirmități. Acestora din urmă este logic să li se înlesnească o mărire a pensiunii, întrucât sunt siliți să părăsească armata pentru cauze independente de voința lor».

Acest spor de care vorbește expunerea de motive a proiectului a fost introdus prin art. 2 § 3 ult. al. al legii modificatoare din 1913; se adaugă în mod fictiv un număr de doi ani la cei serviți, pentru complectarea celor 35 ani de serviciu cărora le corespunde maximum de pensie. Astfel, un ofițer demisionat, având 33 ani serviți efectiv, nu are o situațiune mai bună decât cel cu 35 ani calculați cu sporul, căci primește exact aceeași pensie.

Textul nu face nicio distincțiune: sporul se acordă ofițerului de orice grad, deci el urmează,

după părerea noastră, să se aplice și ofițerilor generali.

Aci însă s'a născut chestiunea: dacă un general complectează 35 ani de serviciu prin ajutorul sporului și nu are 35 ani efectiv serviți, poate el beneficia de pensiunea excepțională prevăzută de art. 2 § 6 bis, sau pentru a beneficia de această favoare trebuie să dovedească un serviciu efectiv de 35 ani în armată?

Curtea de Apel din București s. 1¹⁾ a decis că sporul nu profită de cât pentru mărirea cotei la sută, spre a obține pensiunea maximă după dreptul comun (9000 lei anual) convenită pentru 35 ani de serviciu, nu profită însă și nu intră în calcul pentru obținerea unei pensiuni excepționale care trece de dreptul comun, căci textele excepționale fiind de strictă interpretare, trebuiesc îndeplinite condițiunile acolo prevăzute și în acest caz cei 35 ani de serviciu, ceruți de text, trebuiesc să fie petrecuți efectiv.

Curtea de Apel s. II, a decis²⁾ că sporul profită și ofițerilor generali pentru a obține maximum prevăzut de art. 2 § 6 bis, stabilind principiul că sporul de 2 ani se aplică ori de câte ori ofițerul, orice grad ar avea, îndeplinește condițiunile pentru a beneficia de spor, și intră în calcul chiar când se pretinde o pensie de excepție.

Curtea de Casație s. III, după o divergență, a menținut sistemul Curții de Apel s. I și prin decizia de mai sus a pus următoarele principii: a) efectul juridic al sporului de doi ani este de a intra în calcul pentru complectarea anilor de serviciu ceruți pentru scutirea de condițiunea vârstei și b) sporul ajută mărirea cotei proporționale cu anii serviți, dar nu profită în nici un caz ofițerilor, care chiar dacă au netăgăduit dreptul la spor, nu pot invoca acest spor spre a solicita o pensie excepțională.

Credem că ambele aceste principii stabilite de Suprema Curte în interpretarea legii, sunt în contradicțiune nu numai cu scopul și intențiunea expres manifestate de legiutor, dar cu însăși redacțiunea clară a textului și economia întregii legi a pensiilor.

În adevăr, după art. 1 orice funcționar al Statului trebuie să aibă 35 ani de serviciu pentru a fi dispensat de condițiunea vârstei (57 ani).

După art. 2 § 2: Locotenenții coloneli, colonelii și generalii pot eși la pensie fără vârsta reglementată dacă au 30 ani de serviciu în armată. Acest articol este dar o excepție de la dreptul comun, reducând astfel la 30 ani de serviciu termenul pentru scutirea de vârstă.

1) Decizia No. 59 din 4 Martie 1915.

2) Decizia No. 101 din 5 Mai 1915.

După art. 2 § 3 ult. al.: sporul se aplică ofițerilor care nu au 35 ani de serviciu și numai până la complectarea acestui termen. În ce scop? Expunerea de motive o spune: «e logic ca cei ce sunt forțați să părăsească armata fără voia lor din cauza infirmităților, să li se *inlesnească o mărire a pensiunii*».

Dar din litera textului în afară de orice alte elemente, rezultă că sporul se acordă «*numai pentru complectarea a 35 ani de serviciu*». Chiar pe acest teren de interpretare, sfera de aplicațiune a sporului e mărginită la complectarea limitei anilor de serviciu, care dă dreptul la pensia maximă și care după art. 1 are efectul de a scuti de condiția vârstei. Ca atare, ofițerii inferiori gradului de locot. colonel, cari după dreptul comun ar urma să aibă 35 ani de serviciu pentru dispensa de vârstă, pot invoca sporul de 2 ani pentru a completa acest termen pentru dispensă.

Legiuitorul însă prin art. 2 § 2 edictează o excepție relativă la locot. colonelii, colonelii și generali, dispunând că aceștia pot eși la pensie fără vârstă dacă au numai 30 ani de serviciu.

Chestiune: acești 30 ani de serviciu se pot completa cu sporul, or sporul nu intră în calculul lor?

Suprema Curte stabilește că sporul are de efect, de a fi dispensați de condiția vârstei pentru pensie, cu alte cuvinte intră în calcul pentru complectarea anilor de serviciu care dă drept la dispensă; după art. 2 § 2 însă, ofițerii acolo desemnați, prin excepție dela dreptul comun, trebuind a avea 30 ani de serviciu pentru a eși la pensie cu dispensa de vârstă, urmează că și pentru complectarea acestor 30 ani se acordă sporul.

Soluția dată chestiunii, credem că nu e juridică. Nu susținem că cei 30 de ani de serviciu trebuiesc a fi efectiv serviți, deși Inalta Curte prin însăși decizia ce adnotăm spune că textele de excepție fiind de strictă interpretare, anii de serviciu ceruți de acele texte trebuiesc efectiv serviți.

Credem că e suficient să fie ani utili *calculabili la pensie*, însă efectul sporului este numai de a completa termenul de 35 ani de serviciu, iar nu altul, cum de exemplu 30 ani de serviciu pentru dispensă de vârstă, sau termenul de 10 ani ceruți a fi petrecuți în gradul de general de divizie, sau termenul de 3 ani pentru generali de brigadă, spre a solicita pensia excepțională prevăzută de art. 2 § 6 bis.

Și aceasta pentru simplul motiv că, o dispoziție excepțională cum e sporul, nu se poate întinde decât la cazurile expres prevăzute de legiuitor în cadrul strict prevăzut de text și nu se poate aplica prin analogie și la alte cazuri.

Al doilea principiu stabilit de Inalta Curte, este că poți invoca beneficiul sporului spre a obține maximum pensei de drept comun (9000 lei anual, pentru 35 ani de serviciu, nu poți invoca însă sporul când printr'un text excepțional pentru 35 ani de serviciu legea prevede o pensie mai mare ca 9000 lei anual; deci când e vorba de aplicarea sporului pentru mărirea pensiei, urmează să facem distincțiuni și sfera lui de aplicațiune se restrânge.

Pentru a examina această chestiune, să vedem mai întâiu dacă expresiunea legiuitorului «35 ani de serviciu» este echivalentă cu anii efectiv serviți, sau însemnează pur și simplu ani utili calculabili la pensie.

Art. 24 al 1 zice: «Se socotește ca timp util pentru calcularea drepturilor la pensie timpul pentru care s'a operat rețineri», deci e util calculabil chiar timpul nepetrecut efectiv în serviciu.

Acelaș articol al. 7: «Timpul petrecut în școli, atunci când nu se face rețineri, nu se socotește la pensie», deci *a contrario*, când se fac rețineri se socotește la pensie, deși elevii nu sunt funcționari.

Alin. 8: «Timpul de disponibilitate din oficiu pentru caz de boală, până la maximum șase luni, se socotește la pensie».

Tot astfel timpul de concediu pentru exercitarea unui mandat legislativ, timpul de războiu se socotește îndoit, iar prin art. 2 § 3 al g, o serie de funcționari au dreptul ca «anii de serviciu petrecuți efectiv» în acele funcțiuni să fie sporii....

Iată dar, o serie de cazuri când un funcționar sau ofițer, nu servesc efectiv la Stat, cu toate acestea timpul neservit efectiv e util pentru calcularea drepturilor la pensie, și când art. 1 al legii stabilește cota la sută proporțională cu «anii de serviciu», evident că în acești ani de serviciu intră și timpul neservit efectiv, dacă însă e util calculabil la pensie.

Dacă expresia «ani de serviciu» ar fi echivalentă cu *ani efectiv serviți*, ne întrebăm de ce legiuitorul la art. 2 § 3 al. g, după cuvintele «ani de serviciu» a adăugat: «petrecuți efectiv în aceste funcțiuni»? Aceste din urmă cuvinte ar fi evident inutile dacă ani de serviciu însemnează ani efectiv serviți, și deaceia legiuitorul a voit să precizeze bine când înțelege serviciul efectiv.

Tot astfel la art 1 al. ultim, art. 2 § 4, legea întrebuițează cuvintele «efectiv servit».

Deci trebuie să fie în afară de orice discuțiune că expresiunea ani de serviciu nu poate semnifica ani efectiv serviți.

Curtea de Casație decide însă, că prin art. 2 § 6 bis, acordându-se o pensie de excepțiune pentru ofițerii generali cu 35 ani de serviciu, le-

giuitorul «a prevăzut în mod formal condițiunea de a fi servit timp de 35 de ani în armată, aceea condițiune nu se poate zice că o întrunesc acei ce efectiv au servit în armată mai puțin de 35 ani».

Iar mai sus zice că sporul de 2 ani pentru completarea a 35 ani de serviciu «nu a fost prevăzut de legiuitor pentru a se considera acei doi ani ca timp servit efectiv în armată spre a beneficia de dispozițiunile art. 2 § 6 bis și a pretinde o pensie excepțională».

Cu alte cuvinte, Suprema instanță consideră cei 35 ani de serviciu din art. 2 § 6 bis ceruți a fi efectiv serviți și în al doilea rând decide că, sporul nu poate ajuta împlinirea acestui termen de 35 de serviciu, spre a obține pensia maximă excepțională convenită ofițerilor generali.

Am arătat mai sus că oridecâteori în legea pensiilor se pune condițiunea unui anumit număr de ani de serviciu, nu putem interpreta această expresiune de cât ca ani calculabili la pensie. Și deși Suprema Curte nu pare a contrazice această interpretare, dar plecând de la constatarea că art. 2 § 6 bis, este un text derogatoriu de la dreptul comun, întrucât se acordă o pensie maximă de excepție, aplică principiul că excepțiunile sunt de strictă interpretare și condițiunile cerute de text trebuiesc riguros îndeplinite. Ca atare sporul nu are ce căuta aci, căci el nu constituie timp efectiv de serviciu, ci este o pură ficțiune.

Dacă din întreaga economie a legeri pensiilor, nu poate rezultă că legiuitorul a cerut pentru calcularea anilor la pensie, timp efectiv petrecut în serviciu, e ușor de a împărtăși sistemul Inaltei Curți, că expresiunea care în dreptul comun are un sens, din moment ce se găsește într'un text excepțional, aceiași expresiune poate să aibă alt sens? Se poate susține că pentru calcularea pensiei excepționale a ofițerilor generali ci nu se mai aplică art. 24, și pentru a lua o ficțiune, asemănătoare cu sporul, socotirea îndoită a timpului din campanie, că nu se mai aplică această favoare la calcularea zisei pensii excepționale?

Nu se poate. Însăși Comisia pentru regularea drepturilor la pensie, întodeauna socotește acest timp îndoit chiar la o pensie excepțională, și îl consideră ca efectiv servit, căci dacă nu s'ar socoti, ar fi în adevăr extraordinar ca, pedeoparte să acorzi un spor, iar pe de altă să refuzi să'l aplici, când e vorba să producă efectele lui legale; și ar fi un vădit exces de putere ca să restrângi aplicația lui, numai la anumite cazuri când textul e general: «se socotește îndoit timpul din campanie», deci ori de câte ori e vorba de calcularea anilor de serviciu, fără distincțiune, căci *ubi lex non distinguit, non distinguere potest*. Și atunci, dacă am dreptul să cer aplicațiunea acestui spor egal cu timpul servit

efectiv în campanie, implicit rezultă că pot împlini condiția celor 35 ani de serviciu prin această adăugire fictivă.

Aceiași normă trebuie să se urmeze și cu sporul de doi ani, al cărui efect este de a pune pe același picior de drepturi la pensie pe ofițerul cu 33 ani efectiv cu cel care are 35 efectiv.

Din însăși creațiunea acestui spor rezultă că cei «35 ani de serviciu» ceruți pentru maximum de pensie, nu pot fi ceruți efectiv, căci se pot completa cu ajutorul unei ficțiuni, și atunci una din două: sau ai creiat sporul pentru a profita la ceva, în care caz implicit cade interpretarea că cei 35 ani de serviciu trebuiesc efectiv serviți, sau creațiunea sporului este făcută în scopul de a nu produce nici un efect, în care caz trebuie să admitem o strașnică incoerență din partea legiuitorului, lucru ce nu este admisibil.

Dacă dar, este imposibil de admis că sporul nu are nici un efect, tot așa de imposibil este de admis că art. 2 § 6 bis ar cere ani efectivi de serviciu. Și ne întrebăm, ce considerațiuni se opun ca sporul să nu se aplice când e vorba să solicite o pensie mai mare ca 9000 lei anual?

Din textul de excepție nu rezultă condițiunea expresă a efectivității serviciului; din textul relativ la spor rezultă că aplicabilitatea lui e generală pentru completarea a 35 ani de serviciu, dacă îndeplinești anumite condițiuni, și anume să fi demisionat sau pus în retragere pentru infirmități. Îndeplinesc aceste condițiuni, am drept la spor, și am drept la pensie pentru 35 ani de serviciu. A se face distincțiunea că acel spor nu-ți poate da dreptul la o pensie mai mare de 9000 lei anual, este a se adauga la lege, adăugire care este cu atât mai gravă, cu cât împiedică realizarea intențiunei legiuitorului, după cum voiu arăta mai jos. Curtea de Casație stabilind că sporul nu ajută de cât mărirea cotei la sută — spor deci care ofițerilor generali nu le profită la nimic, căci cu 33 ei au dreptul deja la o pensie mai mare de 9000 lei anual, — iar nu acordarea unei pensii de excepție face tocmai distincțiunea de care am vorbit. Însăși Suprema Curte, într'o speță în materie de pensii foarte asemănătoare, stabilește că asemenea distincțiuni sunt abitrării.

«Considerând că după spiritul în care sunt redactate sus citatele texte de lege, rezultă că legiuitorul dispunând prin art. 1 că sunt dispensați de vârstă funcționarii cari au 35 ani de serviciu împliniți, iar prin, art. 2 al IV, că funcționarilor civili în genere, li se vor socoti timpul servit în campanie ca grad inferior, fără să zică că acest calcul are loc numai la fixarea cuantumului pensiei, prin aceasta n'a voit să facă nicio dis-

tințiune, așa că funcționarul poate beneficia și de timpul îndoit pentru calcularea anilor serviți, *orice distincțiune fiind arbitrară*¹⁾.

Soluțiunea aceasta e perfect juridică, căci o ficțiune se creiază tocmai spre a atașa acelei ficțiuni consecințele speței cu care legiuitorul o aseamănă și o identifică.

Ficțiunile create de jurisprudență și doctrină au acelaș caracter. Moștenitorul aparent nu este un moștenitor real; prin ajutorul unei ficțiuni însă, actele facute de el asupra succesiuni rămân în picioare ca și cum ar emana de la adevăratul moștenitor. Căsătoria putativă este tot o ficțiune; ea însă produce efecte ca o căsătorie valabilă și reală.

Sistemul Inaltei Curți, că un general care are 33 ani de serviciu, efectiv, nu se poate zice că are 35 ani de serviciu, este just, din punctul de vedere al realității faptelor, dar dacă la cei 33 se adaugă 2 ani spor, prin aplicarea ficțiunii, se poate zice foarte bine că din punctul de vedere al drepturilor lui la pensie el are 35 ani de serviciu.

Deși prin decizia ce comentăm nu se face discuțiune asupra cuvintelor «în armată» adăugate după cuvintele «35 ani de serviciu», relativ la termenul de serviciu cerut de art. 2 § 6 bis pentru obținerea pensiei excepționale de către generalii de brigadă, e bine să arătăm de ce acea expresiune nu se poate interpreta în sensul de a fi efectiv serviți cei 35 ani.

Iată textul art. 2 § 6 bis: «generalii de divizie cu o vechime de 10 ani în gradul de general, având și 35 ani de serviciu, vor avea drept la o pensie de 1200 lei pe lună; iar pentru generalii de divizie precum și pentru generalii de brigadă și asimilații lor, având și unii și alții o vechime de cel puțin 3 ani în gradul de general și 35 ani de serviciu în armată, maximum de pensie va fi $\frac{3}{4}$ din mijlocia soldelor primite în ultimii 3 ani de serviciu».

Am văzut că legiuitorul, în legea pensiilor, când voește să ceară timp efectiv de serviciu, întrebunțează în mod constant expresia *efectiv servit*. Care era rațiunea ca în locul unei expresiuni clare, să întrebunțeze o altă expresie pentru desemnarea aceleiași noțiuni?

Dar în afară de aceasta, pentru generalii de divizie cărora le acordă o pensie de 14.000 lei anual, în acelaș articol, cere pur și simplu 35 ani de serviciu, adică ani utili calculabili, iar

pentru generalii de brigadă cari au dreptul la $\frac{3}{4}$ din solde adică circa 9900 lei anual, se poate admite că le-ar fi pus condițiunea ca acei 35 ani să fie serviți efectiv? Evident că nu, căci ar fi fost o disproporțiune prea mare, lucru neexplicabil deoarece și unii și alții au dreptul la aceiaș atențiune și sollicitudine pentru meritul de a se fi arătat demni de aceste înalte comandamente.

Și unii și alții prin citatul text de lege acordându-li-se pensii de excepție, dacă legiuitorul ar fi voit ca anii de serviciu să fie efectivi, și ar fi găsit că cuvintele «ani de serviciu în armată» traduc mai clar intențiunea lui, evident că ar fi întrebunțat această expresie și pentru generalii de divizie cărora le acordă 14.000 lei anual, ceiace n'a făcut, întrebunțând expresia care are sensul de ani utili calculabili la pensie.

Din punct de vedere practice, această jurisprudență a Inaltei Curți obvine cu totul scopului ce și-a propus legiuitorul, căci parte din dispozițiunile de favoare cuprinse în legea din 1913 se reduc la neant în fața sistemului Inaltei Curți.

Astfel, spre exemplu, un general, chiar dacă s'ar simți «obosit sau insuficient pentru misiunea ce-i este încredințată», pentru a întrebunța expresia chiar a legiuitorului, va continua să rămână în serviciul activ al armatei, pentru a complecta efectiv 35 ani de serviciu, știind că va obține o pensie în mod simțitor mai mare decât aceia la care ar avea dreptul dacă s'ar retrage imediat cu 33 ani efectiv, căci în adevăr diferența de la 9000 lei (sistemul cotei la sută cu maximum de drept comun) la 14.000 și 9900 lei anual, care în caz de sporire a soldelor pentru generalii de brigadă, va fi și mai mare, nu este de neglijat pentru acei ce nu au avere. Or, am văzut că legiuitorul a prevăzut o favoare, sporul, tocmai în vederea întineririi și primenirii cadrelor, și a înlesnirii eșirei la pensie în condițiuni mai avantajoase acelor ofițeri cari din cauza însemnătății comandamentelor și importanței serviciilor ce le sunt încredințate, e bine să se demită, când cred că nu ar mai fi la înălțimea grelei lor misiuni.

Astăzi mai cu seamă, când din cauza grelelor evenimente prin care trecem, atențiunea tuturor este îndreptată asupra acestui scut prețios al țării, care este armata, și când avem dispoziții legislative cari satisfac nevoia esențială a primenirii cadrelor ofițerești, nu putem privi fără părere de rău o jurisprudență menită să-și resfrângă consecințele în contra acestei însemnate trebuințe.

IOAN N. DIMITRESCU

Avocat

¹⁾ Cas. S. III Decizia 153/112 Bulet. 1912 pag. 580.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASATIE S. I

*Recurent Ion M. Stoian Dincă prin d-l avocat Ulvianu.
Intimată Floarea St. Dincă și alți lipsă.*

Sucesiune. — Renunțare. — Formalitate. — Cazul în care un copărtăș declară în fața justiției prin act scris că renunță în favoarea unui anume moștenitor. — Hotărâre de expedient. — Valabilitatea declarației. — Art. 695 codul civil.

Deși în principiu renunțările la succesiune, spre a fi valabile, trebuiesc a fi făcute prin declarațiune la grefa Tribunalului, cum cere art. 695 c. civil, nu este tot astfel atunci când o asemenea renunțare la partea sa succesorală se face de un copărtăș, în cursul și în fața unei instanțe judecătorești, în favoarea unui alt copărtăș. În cazul acesta, convenția prin care un moștenitor declară în fața justiției, prin act scris, că renunță la partea sa succesorală, în profitul unui anume moștenitor, și asupra căreia convențiunii s'a luat act și s'a dat o hotărâre de expedient, este perfect valabilă și opozabilă moștenitorilor aceleia care a făcut o asemenea renunțare în justiție. (*Cas. s. I, decizia No. 21 din 15 Ianuarie 1916, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței 739/914 a Trib. Teleorman secția I.*)

CASATIE S. II

*Recurentă Ana Preotul F. Rudeanu prin d-l avocat D. Pascu.
Intimat G. C. Ciutescu prin d-l avocat Moruzi.*

Act de paupertate. — Retragerea vizei. — Dacă instanța judecătorească îl poate considera ca nevalabil. — Art. 44 legea timbrului.

Odată ce un act de paupertate a fost liberat de autoritatea respectivă în condițiunile cerute de lege pentru a servi în justiție, un asemenea act urmează să servească părții care l'a dobândit și să-și producă efectele sale legale, cât timp administrația financiară sau partea adversă nu constată și dovedește că purtătorul lui nu se mai află în condițiunile legii, că i s'a eliberat din eroare.

Prin urmare, dacă administrația financiară face cunoscut instanței judecătorești că retrage viza pusă pe actul de paupertate, întru cât purtătorul actului de paupertate nu se mai găsește în condițiunile art. 44 din legea timbrului, fără însă a-și sprijini afirmația sa pe vre-o constatare care să contrazică prima constatare a celeiași administrații făcută în actul de paupertate și fără să arate ce avere posedă partea pentru a fi privată de beneficiile actului de paupertate ce-i fusese liberat în condițiunile legii, instanța judecătorească nu poate considera ca nevalabil actul de paupertate și să anuleze apelul ca ne timbrat. (*Cas. s. II decizia civilă No. 312 din 4 Decembrie 1915, prin care s'a casat sentința Trib. Argeș s. II No. 159/915.*)

CASATIE S. III

*Recurent Ministerul de Finanțe prin d-l adv. C. Marinescu.
Intimat, Niculae Gheorghe lipsă.*

Contravenție vamală. — Proces-verbal. — Dacă tribunalul poate reduce amenda. — Art. 198 al. ultim și 215 legea vămilor.

După art. 215 din legea vămilor, tribunalele nu pot anula sau modifica procesele verbale aprobate de direc-

ția generală a vămilor, de cât atunci numai când aceste procese-verbale au fost încheiate cu călcarea formelor cerute de lege; în ce privește însă conținutul lor, Tribunalele n'au cădere de a le examina, de cât atunci când cei vizați printr'ânsele s'ar înscrie în fals contra lor, de unde rezultă că dreptul de control al tribunalului se referă numai la forme, iar nu și la conținut. Tribunalul nu poate reduce amenda la care contravenientul a fost condamnat și care face parte din conținutul procesului verbal. (*Cas. s. III, decizia No. 107 din 22 Februarie 1916, prin care s'a casat sentința civilă No. 211/915 a Tribunalului Suceava.*)

BANCHETUL

D-lui profesor D. Alexandresco din Iași

APEL

către d-nii profesori, magistrați și avocați

Este aproape un an de când d-l profesor D. Alexandresco și-a terminat, după o grea și neîntreruptă muncă de aproape 32 ani, *Comentariile sale de drept civil*, în număr de 16 volume, care astăzi se află în mâinile tuturor acelor ce se ocupă cu știința dreptului, servindu-le de prețioasă călăuză.

Abia terminate aceste Comentarii, neobositul muncitor intelectual publică un nou volum refăcut, de aproape 1000 pagini, asupra Convențiilor matrimoniale, iar alte două volume, iarăși complet refăcute, sunt în curs de publicare, și vor vedea lumina zilei cât de curând. Volumul privitor la vânzarea civilă și comercială va apare chiar în cursul acestui an.

O astfel de muncă intelectuală, atât de rodnică și atât de rară, dacă nu unică până acum în țara noastră, dezvoltată în mod sistematic, zi cu zi, până la vârsta de aproape 66 de ani, trebuie să ne servească ca îndemn și ca simbol. Ea trebuie relevată și îmbărbătată în fața întregii lumi culturale.

De aceea, un Comitet, compus din profesori universitari, magistrați și avocați a hotărât să sărbătorească munca uriașă a neobositului profesor dela Iași, printr'un strălucit banchet, care va avea loc la Otelul Bulevard în București, în seara zilei de 21 Mai, anul curent, ora 8 p. m., banchet care fusese proiectat anul trecut, dar care, din diferite împrejurări, s'a amânat până acum.

Acest banchet, la care va binevoi să asiste și d-l Ministru al Instrucțiunei publice, împreună cu alți domni Miniștri, va fi prezidat de d-l Alex. Constantinescu, Ministru Agriculturei și Domeniilor, în calitate de prezident al Cercului avocaților.

Rugăm și pe celelalte reviste juridice și ziare cotidiene a reproduce acest apel.

COMITETUL

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S. III

Audiența dela 8 Decembrie 1915

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, Prim-președinte

General I. C. Deșliu cu Ministerul de finanțe

Pensie - General de brigadă. — Pensie excepțională prevăzută de art. 2 § 6 bis din legea din 1913. — Condiția de a fi servit în armată 35 de ani. — Dacă se pot socoti acești ani prin adaogirea sporului de doi ani acordat de art. 2 § 3 din lege.

Sporul de doi ani acordat prin art. 2 § 3 din legea pensiilor a fost prevăzut de legiuitor în scopul numai de a se mări proporția la sută în calcularea pensiei, sau de a fi dispensați ofițerii de condiția etății cerută pentru pensie, nicidecum însă pentru a se considera acei doi ani ca timp servit efectiv în armată spre a putea beneficia de dispozițiunile excepționale ale art. 2 § 6 bis din legea pensiilor modificată la 1913 și a pretinde o pensie excepțională, adică $\frac{3}{4}$ din mijlocia soldelor pe ultimii 3 ani de serviciu, pentru acordarea căreia se cere condițiunea de a fi servit efectiv timp de 35 ani în armată.

Deciziunea No. 622/915. — Respins, după divergență, recursul făcut de General I. C. Deșliu contra decizii Curții de apel București s. I, No. 59/915, dată în proces cu Ministerul de finanțe.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier D. G. Tăzlăoanu;

Pe d-l avocat I. Dumitrescu din partea recurentului, în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat Zăuceanu din partea intimatului Ministerul de finanțe, în combateri; și

Pe d-l Procuror Vidrașcu, în concluziuni pentru casare.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

I. «Violarea și rea interpretare a art. 2, § 3, alin 8 și ultim și § 6 bis din legea generală de pensii din Aprilie 1912, și exces de putere, de oarece legiuitorul, după ce stabilește, în art. 1, condițiunile generale pentru exercitarea dreptului la pensie, prin art. 2 creiază excepțiuni anumite în favoarea unor categorii determinate de slujbași, între cari și pentru generalii de brigadă demisionați. Excepțiunea creată în favoarea acestora de a primi anual o pensie peste cuantumul de 9.000 lei, prevăzut la art. 1, este supusă la următoarele condițiuni: prin § 2, generalii, dacă au 30 de ani de serviciu, sunt dispensați de condițiunea vârstei prevăzută la art. 1, iar în privința cuantumului pensiei, prin § 6 bis, li se recunoaște dreptul la trei părți din mijlocia soldelor pe ultimii trei ani serviți, dacă generalii de brigadă au 35 ani de serviciu, iar prin § 3, ultim alineat, în privința timpului servit, pentru complectarea a 35 ani de serviciu, se acordă un spor, fără nici o distincțiune. Curtea pretinde că sporul de doi ani, prevăzut de ultimul alineat, § 3, ar avea de scop a mări numai proporția la sută în calculul pensiei, iar nu de

a spori anii serviți și a se calculă pensia la anii de serviciu majorați cu sporul».

II. «Nemotivare și exces de putere, întrucât nu motivează pe ce text se întemeiază, când refuză aplicarea dispozițiunii legislative precisă și clară, prevăzută în citatul articol 2, § 3 din legea de pensii».

III. «Omisiune esențială, întrucât am susținut înaintea Curții de apel că însuș Ministerul a recunoscut că sporul de doi ani se aplică și la cazurile excepționale din art. 2, relative la ofițerii superiori, iar Curtea de apel nu răspunde la acest mijloc invocat de noi».

Având în vedere că se constată din decizia Curții, adusă în recurs, că generalul Ioan C. Deșliu, având 33 ani de serviciu efectiv în armată, din cari trei ani în gradul de general, a cerut așezarea sa la pensie, potrivit dispozițiunilor excepționale ale art. 2, § 6 bis din legea pensiunilor modificată la 1913, adică a i se recunoaște un drept la pensie egal cu $\frac{3}{4}$ din mijlocia soldelor pe ultimii trei ani de serviciu, ca și cum ar avea 35 de ani de serviciu, susținând că cei 33 de ani de serviciu efectiv trebuiesc a fi complectăți cu sporul de doi ani, acordat de art. 2, § 3 din lege, generalilor demisionați, așa că ar avea cu modul acesta 35 de ani de serviciu, ceruți de dispozițiunea excepțională din art. 2, § 6 bis;

Că, Curtea de apel a respins cererea sus numitului general de a i se acordă o pensie excepțională, adică mai mare de 9.000 lei anual, care este maximum de pensie, după dreptul comun, motivând că dânsul nu întrunește condițiunile prevăzute de art. 2, § 6 bis din legea pensiilor, care cere, pentru generalii de brigadă, o vechime de trei ani în gradul de general și 35 de ani de serviciu în armată, hotărînd că prin 35 de ani de serviciu legiuitorul a înțeles ca ei să fie serviți în mod efectiv în serviciul armatei, condițiune pe care, în speță, generalul Deșliu nu o îndeplinește, de oarece are numai 33 de ani serviți efectiv în armată, și numai prin adăogirea sporului de doi ani, adăogire care nu i se poate acordă în acest scop, ar avea 35 de ani de serviciu;

Având în vedere că, sporul de doi ani, acordat prin art. 2, § 3 din legea pensiilor, a fost prevăzut de legiuitor în scopul numai de a se mări proporția la sută în calcularea pensiei sau de a fi dispensați ofițerii de condiția etății cerută pentru pensie, nicidecum însă pentru a se considera acei doi ani ca timp servit efectiv în armată spre a putea beneficia de dispozițiunile excepționale ale art. 2, § 6 bis din legea pensiilor, și a pretinde o pensie excepțională;

Că, în adevăr, această dispozițiune a legii creind un avantaj, prin acordarea unui spor fictiv, nu se poate întinde aplicarea ei și dincolo de scopul pentru care legiuitorul a prevăzut această dispozițiune de favoare, care, ca atare, este de cea mai strictă interpretare;

Că, întrucât, dar, legiuitorul, pentru a acorda o pensie excepțională de $\frac{3}{4}$ din mijlocia soldelor pe ultimii trei ani de serviciu, a prevăzut în mod formal condițiunea de a fi servit timp de 35 ani în armată, această condițiune nu se poate zice că o întrunesc acei ce efectiv au servit în armată mai puțin de 35 ani, cum este recurentul, care nu are decât 33 ani de serviciu;

Considerând dar că, Curtea de apel, judecând în modul acesta, a dat o bună interpretare dispozițiunilor mai sus citate din legea pensiunilor, și dar prezentul recurs se găsește neîntemeiat și trebuie respins.

Pentru aceste motive, Curtea respinge etc.

NOTĂ. — Prin deciziunea de mai sus, Suprema Curte a tranșat o controversă ce născuse înaintea Curții de Apel din București, asupra situațiunii create ofițerilor generali din punctul de vedere

al pensiunii lor, prin legea din 1913 care modifică și adaugă câteva dispozițiuni la legea generală de pensiuni din 1902.

Înainte de modificarea din 1913, pensia ofițerilor generali era supusă dreptului comun, așa cum se prevede în art. 1, adică nu putea trece de 9000 lei anual și se calcula după cota generală la sută proporțională cu anii serviți, chiar în cazul când se ajungea la limita anilor de serviciu.

Legiuitorul din 1913, în interesul dezvoltării și propășirii armatei a voit pe deoparte să acorde anumite avantajii acelor ce prin merite deosebite au isbutit să ocupe cele mai înalte comandamente în armată, lucru ce l'a realizat, acordând o pensie excepțională ofițerilor generali, iar pe de altă parte, pentru a înlesni întinerirea cadrelor ofițerești, a dat posibilitatea celor ce se simt obosiți sau insuficienți pentru misiunea ce le este încredințată, să se demită cu 2 ani mai înainte, cu aceleași drepturi ca și acei ce ating 35 ani de serviciu, limita anilor de serviciu ce asigură maximum de pensie. —

Acest scop reese destul de clar din expunerea de motive a legii:

«Una din nevoile esențiale ale armatei pentru atingerea acestui scop (dezvoltarea și propășirea ei), fiind și aceia de a înlesni întinerirea cadrelor ofițerești, proiectul de lege alăturat este menit să satisfacă această nevoie.

«Pentru a înlesni puțința întineririi cadrelor s'a acordat dispensa de condițiunea vârstei după împlinirea a 30 ani de serviciu.... în vederea însemnătăței comandamentelor și importanței serviciilor ce le sunt încredințate acestor grade cărora trebuie să li se înlesnească puțința de a se demite când se vor socoti obosiți sau insuficienți pentru misiunea ce le este încredințată.

«Am admis un spor, numai până la maximum 2 ani, pentru ofițerii și asimilații lor demisionați, sau puși în retragere din oficiu pentru infirmități. Acestora din urmă este logic să li se înlesnească o mărire a pensiunii, întrucât sunt siliți să părăsească armata pentru cauze independente de voința lor».

Acest spor de care vorbește expunerea de motive a proiectului a fost introdus prin art. 2 § 3 ult. al. al legii modificatoare din 1913; se adaugă în mod fictiv un număr de doi ani la cei serviți, pentru completarea celor 35 ani de serviciu cărora le corespunde maximum de pensie. Astfel, un ofițer demisionat, având 33 ani serviți efectiv, nu are o situațiune mai bună decât cel cu 35 ani calculați cu sporul, căci primește exact aceiaș pensie.

Textul nu face nicio distincțiune: sporul se acordă ofițerului de orice grad, deci el urmează,

după părerea noastră, să se aplice și ofițerilor generali.

Aci însă s'a născut chestiunea: dacă un general completează 35 ani de serviciu prin ajutorul sporului și nu are 35 ani efectiv serviți, poate el beneficia de pensiunea excepțională prevăzută de art. 2 § 6 bis, sau pentru a beneficia de această favoare trebuie să dovedească un serviciu efectiv de 35 ani în armată?

Curtea de Apel din București s. 1¹⁾ a decis că sporul nu profită de cât pentru mărirea cotei la sută, spre a obține pensiunea maximă după dreptul comun (9000 lei anual) convenită pentru 35 ani de serviciu, nu profită însă și nu intră în calcul pentru obținerea unei pensiuni excepționale care trece de dreptul comun, căci textele excepționale fiind de strictă interpretare, trebuiesc îndeplinite condițiunile acolo prevăzute și în acest caz cei 35 ani de serviciu, ceruți de text, trebuiesc să fie petrecuți efectiv.

Curtea de Apel s. II, a decis²⁾ că sporul profită și ofițerilor generali pentru a obține maximum prevăzut de art. 2 § 6 bis, stabilind principiul că sporul de 2 ani se aplică ori de câte ori ofițerul, orice grad ar avea, îndeplinește condițiunile pentru a beneficia de spor, și intră în calcul chiar când se pretinde o pensie de excepție.

Curtea de Casație s. III, după o divergență, a menținut sistemul Curții de Apel s. I și prin decizia de mai sus a pus următoarele principii: a) efectul juridic al sporului de doi ani este de a intra în calcul pentru completarea anilor de serviciu ceruți pentru scutirea de condițiunea vârstei și b) sporul ajută mărirea cotei proporționale cu anii serviți, dar nu profită în nici un caz ofițerilor, care chiar dacă au netăgăduit dreptul la spor, nu pot invoca acest spor spre a solicita o pensie excepțională.

Credem că ambele aceste principii stabilite de Suprema Curte în interpretarea legii, sunt în contradicțiune nu numai cu scopul și intențiunea expres manifestate de legiuitor, dar cu însăși redacțiunea clară a textului și economia întregii legi a pensiilor.

În adevăr, după art. 1 orice funcționar al Statului trebuie să aibă 35 ani de serviciu pentru a fi dispensat de condiția vârstei (57 ani).

După art. 2 § 2: Locotenenții coloneli, colonelii și generalii pot eși la pensie fără vârsta reglementară dacă au 30 ani de serviciu în armată. Acest articol este dar o excepție de la dreptul comun, reducând astfel la 30 ani de serviciu termenul pentru scutirea de vârstă.

1) Decizia No. 59 din 4 Martie 1915.

2) Decizia No. 101 din 5 Mai 1915.

După art. 2 § 3 ult. al.: sporul se aplică ofițerilor care nu au 35 ani de serviciu și numai până la complectarea acestui termen. În ce scop? Expunerea de motive o spune: «e logic ca cei ce sunt forțați să părăsească armata fără voia lor din cauza infirmităților, să li se *inlesnească o mărire a pensiunii*».

Dar din litera textului în afară de orice alte elemente, rezultă că sporul se acordă «*numai pentru complectarea a 35 ani de serviciu*». Chiar pe acest teren de interpretare, sfera de aplicațiune a sporului e mărginită la complectarea limitei anilor de serviciu, care dă dreptul la pensia maximă și care după art. 1 are efectul de a scuti de condiția vârstei. Ca atare, ofițerii inferiori gradului de locot. colonel, cari după dreptul comun ar urma să aibă 35 ani de serviciu pentru dispensa de vârstă, pot invoca sporul de 2 ani pentru a complecta acest termen pentru dispensă.

Legiuitorul însă prin art. 2 § 2 edictează o excepție relativă la locot. colonelii, coloneli și generali, dispunând că aceștia pot eși la pensie fără vârstă dacă au numai 30 ani de serviciu.

Chestiune: acești 30 ani de serviciu se pot complecta cu sporul, or sporul nu intră în calculul lor?

Suprema Curte stabilește că sporul are de efect, de a fi dispensați de condiția vârstei pentru pensie, cu alte cuvinte intră în calcul pentru complectarea anilor de serviciu care dă drept la dispensă; după art. 2 § 2 însă, ofițerii acolo desemnați, prin excepție dela dreptul comun, trebuind a avea 30 ani de serviciu pentru a eși la pensie cu dispensa de vârstă, urmează că și pentru complectarea acestor 30 ani se acordă sporul.

Soluția dată chestiunii, credem că nu e juridică. Nu susținem că cei 30 de ani de serviciu trebuiesc a fi efectiv serviți, deși Inalta Curte prin însăși decizia ce adnotăm spune că textele de excepție fiind de strictă interpretare, anii de serviciu ceruți de acele texte trebuiesc efectiv serviți.

Credem că e suficient să fie ani utili *calculabili la pensie*, însă efectul sporului este numai de a complecta termenul de 35 ani de serviciu, iar nu altul, cum de exemplu 30 ani de serviciu pentru dispensă de vârstă, sau termenul de 10 ani ceruți a fi petrecuți în gradul de general de divizie, sau termenul de 3 ani pentru generali de brigadă, spre a solicita pensia excepțională prevăzută de art. 2 § 6 bis.

Și aceasta pentru simplul motiv că, o dispoziție excepțională cum e sporul, nu se poate întinde decât la cazurile expres prevăzute de legiuitor în cadrul strict prevăzut de text și nu se poate aplica prin analogie și la alte cazuri.

Al doilea principiu stabilit de Inalta Curte, este că poți invoca beneficiul sporului spre a obține maximum pensei de drept comun (9000 lei anual, pentru 35 ani de serviciu, nu poți invoca însă sporul când printr'un text excepțional pentru 35 ani de serviciu legea prevede o pensie mai mare ca 9000 lei anual; deci când e vorba de aplicarea sporului pentru mărirea pensiei, urmează să facem distincțiuni și sfera lui de aplicațiune se restrânge.

Pentru a examina această chestiune, să vedem mai întâiu dacă expresiunea legiuitorului «35 ani de serviciu» este echivalentă cu anii efectiv serviți, sau înseamnă pur și simplu ani utili calculabili la pensie.

Art. 24 al 1 zice: «Se socotește ca timp util pentru calcularea drepturilor la pensie timpul pentru care s'a operat rețineri», deci e util calculabil chiar timpul nepetrecut efectiv în serviciu.

Acelaș articol al. 7: «Timpul petrecut în școli, atunci când nu se face rețineri, nu se socotește la pensie», deci *a contrario*, când se fac rețineri se socotește la pensie, deși elevii nu sunt funcționari.

Alin. 8: «Timpul de disponibilitate din oficiu pentru caz de boală, până la maximum șase luni, se socotește la pensie».

Tot astfel timpul de concediu pentru exercitarea unui mandat legislativ, timpul de războiu se socotește îndoit, iar prin art. 2 § 3 al g, o serie de funcționari au dreptul ca «anii de serviciu petrecuți efectiv» în acele funcțiuni să fie sporii...

Iată dar, o serie de cazuri când un funcționar sau ofițer, nu servesc efectiv la Stat, cu toate acestea timpul neservit efectiv e util pentru calcularea drepturilor la pensie, și când art. 1 al legii stabilește cota la sută proporțională cu «anii de serviciu», evident că în acești ani de serviciu intră și timpul neservit efectiv, dacă însă e util calculabil la pensie.

Dacă expresia «ani de serviciu» ar fi echivalentă cu *ani efectiv serviți*, ne întrebăm de ce legiuitorul la art. 2 § 3 al. g, după cuvintele «ani de serviciu» a adăugat: «petrecuți efectiv în aceste funcțiuni»? Aceste din urmă cuvinte ar fi evident inutile dacă ani de serviciu înseamnă ani efectiv serviți, și deaceia legiuitorul a voit să precizeze bine când înțelege serviciul efectiv.

Tot astfel la art 1 al. ultim, art. 2 § 4, legea întrebuițează cuvintele «efectiv servit».

Deci trebuie să fie în afară de orice discuțiune că expresiunea ani de serviciu nu poate semnifica ani efectiv serviți.

Curtea de Casație decide însă, că prin art. 2 § 6 bis, acordându-se o pensie de excepțiune pentru ofițerii generali cu 35 ani de serviciu, le-

giuitorul «a prevăzut în mod formal condițiunea de a fi servit timp de 35 de ani în armată, acea condițiune nu se poate zice că o întrunesc acei ce efectiv au servit în armată mai puțin de 35 ani».

Iar mai sus zice că sporul de 2 ani pentru completarea a 35 ani de serviciu «nu a fost prevăzut de legiuitor pentru a se considera acei doi ani ca timp servit efectiv în armată spre a beneficia de dispozițiunile art. 2 § 6 bis și a pretinde o pensie excepțională».

Cu alte cuvinte, Suprema instanță consideră cei 35 ani de serviciu din art. 2 § 6 bis ceruți a fi efectiv serviți și în al doilea rând decide că, sporul nu poate ajuta împlinirea acestui termen de 35 de serviciu, spre a obține pensia maximă excepțională cuvenită ofițerilor generali.

Am arătat mai sus că oridecâteori în legea pensiilor se pune condițiunea unui anumit număr de ani de serviciu, nu putem interpreta această expresiune de cât ca ani calculabili la pensie. Și deși Suprema Curte nu pare a contrazice această interpretare, dar plecând de la constatarea că art. 2 § 6 bis, este un text derogatoriu de la dreptul comun, întrucât se acordă o pensie maximă de excepție, aplică principiul că excepțiunile sunt de strictă interpretare și condițiunile cerute de text trebuiesc riguros îndeplinite. Ca atare sporul nu are ce căuta aci, căci el nu constituie timp efectiv de serviciu, ci este o pură ficțiune.

Dacă din întreaga economie a legii pensiilor, nu poate rezultă că legiuitorul a cerut pentru calcularea anilor la pensie, timp efectiv petrecut în serviciu, e ușor de a împărtăși sistemul Inaltei Curți, că expresiunea care în dreptul comun are un sens, din moment ce se găsește într'un text excepțional, aceiași expresiune poate să aibă alt sens? Se poate susține că pentru calcularea pensiei excepționale a ofițerilor generali nu se mai aplică art. 24, și pentru a lua o ficțiune, asemănătoare cu sporul, socotirea îndoită a timpului din campanie, că nu se mai aplică această favoare la calcularea zisei pensii excepționale?

Nu se poate. Însăși Comisia pentru regularea drepturilor la pensie, întodeauna socotește acest timp îndoit chiar la o pensie excepțională, și îl consideră ca efectiv servit, căci dacă nu s'ar socoti, ar fi în adevăr extraordinar ca; pedeoparte să acorzi un spor, iar pe de altă să refuzi să'l aplici, când e vorba să producă efectele lui legale; și ar fi un vădit exces de putere ca să restrângi aplicația lui, numai la anumite cazuri când textul e general: «se socotește îndoit timpul din campanie», deci ori de câte ori e vorba de calcularea anilor de serviciu, fără distincțiune, căci *ubi lex non distinguit, non distinguere potest*. Și atunci, dacă am dreptul să cer aplicațiunea acestui spor egal cu timpul servit

efectiv în campanie, implicit rezultă că pot împlini condiția celor 35 ani de serviciu prin această adăugire fictivă.

Aceiaș normă trebuie să se urmeze și cu sporul de doi ani, al cărui efect este de a pune pe acelaș picior de drepturi la pensie pe ofițerul cu 33 ani efectiv cu cel care are 35 efectiv.

Din însăși creațiunea acestui spor rezultă că cei «35 ani de serviciu» ceruți pentru maximum de pensie, nu pot fi ceruți efectiv, căci se pot complecta cu ajutorul unei ficțiuni, și atunci una din două: sau ai creiat sporul pentru a profita la ceva, în care caz implicit cade interpretarea că cei 35 ani de serviciu trebuiesc efectiv serviți, sau creațiunea sporului este făcută în scopul de a nu produce nici un efect, în care caz trebuie să admitem o strașnică incoerență din partea legiuitorului, lucru ce nu este admisibil.

Dacă dar, este imposibil de admis că sporul nu are nici un efect, tot așa de imposibil este de admis că art. 2 § 6 bis ar cere ani efectivi de serviciu. Și ne întrebăm, ce considerațiuni se opun ca sporul să nu se aplice când e vorba să solicite o pensie mai mare ca 9000 lei anual?

Din textul de excepție nu rezultă condițiunea expresă a efectivității serviciului; din textul relativ la spor rezultă că aplicabilitatea lui e generală pentru complectarea a 35 ani de serviciu, dacă îndeplinești anumite condițiuni, și anume să fi demisionat sau pus în retragere pentru infirmități. Îndeplinesc aceste condițiuni, am drept la spor, și am drept la pensie pentru 35 ani de serviciu. A se face distincțiunea că acel spor nu-ți poate da dreptul la o pensie mai mare de 9000 lei anual, este a se adauga la lege, adăugire care este cu atât mai gravă, cu cât împiedică realizarea intențiunei legiuitorului, după cum voi arăta mai jos. Curtea de Casație stabilind că sporul nu ajută de cât mărirea cotei la sută — spor deci care ofițerilor generali nu le profită la nimic, căci cu 33 ei au dreptul deja la o pensie mai mare de 9000 lei anual, — iar nu acordarea unei pensii de excepție face tocmai distincțiunea de care am vorbit. Însăși Suprema Curte, într'o speță în materie de pensii foarte asemănătoare, stabilește că asemenea distincțiuni sunt arbitrării.

«Considerând că după spiritul în care sunt redactate sus citatele texte de lege, rezultă că legiuitorul dispunând prin art. 1 că sunt dispensați de vârstă funcționarii cari au 35 ani de serviciu împliniți, iar prin, art. 2 al IV, că funcționarilor civili în genere, li se vor socoti timpul servit în campanie ca grad inferior, fără să zică că acest calcul are loc numai la fixarea cuantumului pensiei, prin aceasta n'a voit să facă nicio dis-

tințiune, așa că funcționarul poate beneficia și de timpul îndoit pentru calcularea anilor serviți, *orice distincțiune fiind arbitrară*¹⁾.

Soluțiunea aceasta e perfect juridică, căci o ficțiune se creiază tocmai spre a atașa acelei ficțiuni consecințele speței cu care legiuitorul o aseamănă și o identifică.

Ficțiunile create de jurisprudență și doctrină au acelaș caracter. Moștenitorul aparent nu este un moștenitor real; prin ajutorul unei ficțiuni însă, actele facute de el asupra succesiuni rămân în picioare ca și cum ar emana de la adevăratul moștenitor. Căsătoria putativă este tot o ficțiune; ea însă produce efecte ca o căsătorie valabilă și reală.

Sistemul Inaltei Curți, că un general care are 33 ani de serviciu, efectiv, nu se poate zice că are 35 ani de serviciu, este just, din punctul de vedere al realității faptelor, dar dacă la cei 33 se adaugă 2 ani spor, prin aplicarea ficțiunii, se poate zice foarte bine că din punctul de vedere al drepturilor lui la pensie el are 35 ani de serviciu.

Deși prin decizia ce comentăm nu se face discuțiune asupra cuvintelor «în armată» adăugate după cuvintele «35 ani de serviciu», relativ la termenul de serviciu cerut de art. 2 § 6 bis pentru obținerea pensiei excepționale de către generalii de brigadă, e bine să arătăm de ce acea expresiune nu se poate interpreta în sensul de a fi efectiv serviți cei 35 ani.

Iată textul art. 2 § 6 bis: «generalii de divizie cu o vechime de 10 ani în gradul de general, având și 35 ani de serviciu, vor avea drept la o pensie de 1200 lei pe lună; iar pentru generalii de divizie precum și pentru generalii de brigadă și asimilații lor, având și unii și alții o vechime de cel puțin 3 ani în gradul de general și 35 ani de serviciu în armată, maximum de pensie va fi $\frac{3}{4}$ din mijlocia soldelor primite în ultimii 3 ani de serviciu».

Am văzut că legiuitorul, în legea pensiilor, când voește să ceară timp efectiv de serviciu, întrebunțează în mod constant expresia *efectiv servit*. Care era rațiunea ca în locul unei expresiuni clare, să întrebunțeze o altă expresie pentru desemnarea aceleiași noțiuni?

Dar în afară de aceasta, pentru generalii de divizie cărora le acordă o pensie de 14.000 lei anual, în acelaș articol, cere pur și simplu 35 ani de serviciu, adică ani utili calculabili, iar

pentru generalii de brigadă cari au dreptul la $\frac{3}{4}$ din solde adică circa 9900 lei anual, se poate admite că le-ar fi pus condițiunea ca acei 35 ani să fie serviți efectiv? Evident că nu, căci ar fi fost o disproporțiune prea mare, lucrul neexplicabil deoarece și unii și alții au dreptul la aceiaș atențiune și solitudin pentru meritul de a se fi arătat demni de aceste înalte comandamente.

Și unii și alții prin citatul text de lege acordându-li-se pensii de excepție, dacă legiuitorul ar fi voit ca anii de serviciu să fie efectivi, și ar fi găsit că cuvintele «ani de serviciu în armată» traduc mai clar intențiunea lui, evident că ar fi întrebunțat această expresie și pentru generalii de divizie cărora le acordă 14.000 lei anual, ceiace n'a făcut, întrebunțând expresia care are sensul de ani utili calculabili la pensie.

Din punct de vedere practic, această jurisprudență a Inaltei Curți obvine cu totul scopului ce și-a propus legiuitorul, căci parte din dispozițiunile de favoare cuprinse în legea din 1913 se reduc la neant în fața sistemului Inaltei Curți.

Astfel, spre exemplu, un general, chiar dacă s'ar simți «obosit sau insuficient pentru misiunea ce-i este încredințată», pentru a întrebunța expresia chiar a legiuitorului, va continua să rămână în serviciul activ al armatei, pentru a complecta efectiv 35 ani de serviciu, știind că va obține o pensie în mod simțitor mai mare de cât aceia la care ar avea dreptul dacă s'ar retrage imediat cu 33 ani efectiv, căci în adevăr diferența de la 9000 lei (sistemul cotei la sută cu maximum de drept comun) la 14.000 și 9900 lei anual, care în caz de sporire a soldelor pentru generalii de brigadă, va fi și mai mare, nu este de neglijat pentru acei ce nu au avere. Or, am văzut că legiuitorul a prevăzut o favoare, sporul, tocmai în vederea întineririi și primenirii cadrelor, și a înlesnirii eșirei la pensie în condițiuni mai avantajoase acelor ofițeri cari din cauza însemnătății comandamentelor și importanței serviciilor ce le sunt încredințate, e bine să să demită, când cred că nu ar mai fi la înălțimea grelei lor misiuni.

Astăzi mai cu seamă, când din cauza grelelor evenimente prin care trecem, atențiunea tuturor este îndreptată asupra acestui scut prețios al țării, care este armata, și când avem dispoziții legislative cari satisfac nevoia esențială a primenirii cadrelor ofițerești, nu putem privi fără părere de rău o jurisprudență menită să-și resfrângă consecințele în contra acestei însemnate trebuințe.

IOAN N. DIMITRESCU

Avocat

¹⁾ Cas. S. III Decizia 153/112 Bulet. 1912 pag. 580.

REZUMATELE JURISPRUDENȚEI INALTEI NOASTRE CURȚI DE CASATIE

CASATIE S. I

Recurent Ion M. Stoian Dincă prin d-l avocat Ulvineanu.
Intimată Floarea St. Dincă și alți lipsă.

Sucesiune. — Renunțare. — Formalitate. — Cazul în care un copărtăș declară în fața justiției prin act scris că renunță în favoarea unui anume moștenitor. — Hotărâre de expedient. — Valabilitatea declarației. — Art. 695 codul civil.

Deși în principiu renunțările la succesiune, spre a fi valabile, trebuiesc a fi făcute prin declarațiune la grefa Tribunalului, cum cere art. 695 c. civil, nu este tot astfel atunci când o asemenea renunțare la partea sa succesorală se face de un copărtăș, în cursul și în fața unei instanțe judecătorești, în favoarea unui alt copărtăș. În cazul acesta, convenția prin care un moștenitor declară în fața justiției, prin act scris, că renunță la partea sa succesorală, în profitul unui anume moștenitor, și asupra căreia convențiuni s'a luat act și s'a dat o hotărâre de expedient, este perfect valabilă și opozabilă moștenitorilor aceleuia care a făcut o asemenea renunțare în justiție. (Cas. s. I, decizia No. 21 din 15 Ianuarie 916, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței 739/914 a Trib. Teleorman secția I).

CASATIE S. II

Recurentă Ana Preotul F. Rudeanu prin d-l avocat D. Pascu.
Intimată G. C. Ciutescu prin d-l avocat Moruzi.

Act de paupertate. — Retragerea vizei. — Dacă instanța judecătorească îl poate considera ca nevalabil. — Art. 44 legea timbrului.

Odată ce un act de paupertate a fost liberat de autoritatea respectivă în condițiunile cerute de lege pentru a servi în justiție, un asemenea act urmează să servească părții care l'a dobândit și să-și producă efectele sale legale, cât timp administrația financiară sau partea adversă nu constată și dovedește că purtătorul lui nu se mai află în condițiunile legii, că i s'a eliberat din eroare.

Prin urmare, dacă administrația financiară face cunoscut instanței judecătorești că retrage viza pusă pe actul de paupertate, într-un purtătorul actului de paupertate nu se mai găsește în condițiunile art. 44 din legea timbrului, fără însă a-și sprijini afirmația sa pe vre-o constatare care să contrazică prima constatare a aceleiași administrații făcută în actul de paupertate și fără să arate ce avere posedă partea pentru a fi privată de beneficiile actului de paupertate ce-i fusese liberat în condițiunile legii, instanța judecătorească nu poate considera ca nevalabil actul de paupertate și să anuleze apelul ca ne timbrat. (Cas. s. II decizia civilă No. 312 din 4 Decembrie 915, prin care s'a casat sentința Trib. Argeș s. II No. 159/915).

CASATIE S. III

Recurent Ministerul de Finanțe prin d-l adv. C. Marinescu.
Intimată, Niculae Gheorghe lipsă.

Contravenție vamală. — Proces-verbal. — Dacă tribunalul poate reduce amenda. — Art. 198 al. ultim și 215 legea vămilor.

După art. 215 din legea vămilor, tribunalele nu pot anula sau modifica procesele verbale aprobate de direc-

ția generală a vămilor, de cât atunci numai când aceste procese-verbale au fost încheiate cu călcarea formelor cerute de lege; în ce privește însă conținutul lor, Tribunalele n'au cădere de a le examina, de cât atunci când cei vizați printr'ânsele s'ar inserie în fals contra lor, de unde rezultă că dreptul de control al tribunalului se referă numai la forme, iar nu și la conținut. Tribunalul nu poate reduce amenda, la care contravenientul a fost condamnat și care face parte din conținutul procesului verbal. (Cas. s. III, decizia No. 107 din 22 Februarie 916, prin care s'a casat sentința civilă No. 211/915 a Tribunalului Suceava.)

BANCHETUL

D-lui profesor D. Alexandresco din Iași

APEL

către d-nii profesori, magistrați și avocați

Este aproape un an de când d-l profesor D. Alexandresco și-a terminat, după o grea și neîntreruptă muncă de aproape 32 ani, *Comentariile sale de drept civil*, în număr de 16 volume, care astăzi se află în mâinile tuturor acelor ce se ocupă cu știința dreptului, servindu-le de prețioasă călăuză.

Abia terminate aceste Comentarii, neobositul muncitor intelectual publică un nou volum refăcut, de aproape 1000 pagini, asupra Convențiilor matrimoniale, iar alte două volume, iarăși complect refăcute, sunt în curs de publicare, și vor vedea lumina zilei cât de curând. Volumul privitor la vânzarea civilă și comercială va apare chiar în cursul acestui an.

O astfel de muncă intelectuală, atât de rodnică și atât de rară, dacă nu unică până acum în țara noastră, dezvoltată în mod sistematic, zi cu zi, până la vârsta de aproape 66 de ani, trebuie să ne servească ca îndemn și ca simbol. Ea trebuie relevată și îmbărbătată în fața întregii lumi culturale.

De aceea, un Comitet, compus din profesori universitari, magistrați și avocați a hotărât să sărbătorească munca uriașă a neobositului profesor dela Iași, printr'un strălucit banchet, care va avea loc la Otelul Bulevard în București, în seara zilei de 21 Mai, anul curent, ora 8 p. m., banchet care fusese proiectat anul trecut, dar care, din diferite împrejurări, s'a amânat până acum.

Acest banchet, la care va binevoi să asiste și d-l Ministru al Instrucțiunii publice, împreună cu alți domni Miniștri, va fi prezidat de d-l Alex. Constantinescu, Ministrul Agriculturii și Domeniilor, în calitate de prezident al Cercului avocaților.

Rugăm și pe celelalte reviste juridice și ziare cotidiene a reproduce acest apel.

COMITETUL